

SCI-CONF.COM.UA

GLOBAL TRENDS IN SCIENCE AND EDUCATION

**PROCEEDINGS OF IV INTERNATIONAL
SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE
MAY 5-7, 2025**

**KYIV
2025**

GLOBAL TRENDS IN SCIENCE AND EDUCATION

Proceedings of IV International Scientific and Practical Conference

Kyiv, Ukraine

5-7 May 2025

Kyiv, Ukraine

2025

UDC 001.1

The 4th International scientific and practical conference “Global trends in science and education” (May 5-7, 2025) SPC “Sci-conf.com.ua”, Kyiv, Ukraine. 2025. 1123 p.

ISBN 978-966-8219-82-5

The recommended citation for this publication is:

Ivanov I. Analysis of the phaunistic composition of Ukraine // Global trends in science and education. Proceedings of the 4th International scientific and practical conference. SPC “Sci-conf.com.ua”. Kyiv, Ukraine. 2025. Pp. 21-27. URL: <https://sci-conf.com.ua/iv-mizhnarodna-naukovo-praktichna-konferentsiya-global-trends-in-science-and-education-5-7-05-2025-kiyiv-ukrayina-arhiv/>.

Editor

Komarytskyy M.L.

Ph.D. in Economics, Associate Professor

Collection of scientific articles published is the scientific and practical publication, which contains scientific articles of students, graduate students, Candidates and Doctors of Sciences, research workers and practitioners from Europe, Ukraine and from neighbouring countries and beyond. The articles contain the study, reflecting the processes and changes in the structure of modern science. The collection of scientific articles is for students, postgraduate students, doctoral candidates, teachers, researchers, practitioners and people interested in the trends of modern science development.

e-mail: kyiv@sci-conf.com.ua

homepage: <https://sci-conf.com.ua>

©2025 Scientific Publishing Center “Sci-conf.com.ua” ®

©2025 Authors of the articles

24. *Думка І. В., Ткачишин В. С., Ткачишина Н. Ю., Алексійчук О. Ю.* 127
ДОСЛІДЖЕННЯ ФУНКЦІОНАЛЬНОГО СТАНУ ЦЕНТРАЛЬНОЇ
НЕРВОВОЇ СИСТЕМИ ЗА ДАНИМИ ЕЛЕКТРОЕНЦЕФАЛОГРАФІЇ
У МАШИНІСТІВ ЕЛЕКТРОПОЇЗДІВ МЕТРОПОЛІТЕНУ
25. *Коваленко Т. П., Ковальчук К. В., Сульжик В. М.,* 131
Загородній А. С.
ТЕРАГЕРЦОВА РАДІОЛОГІЯ: НОВІ ПІДХОДИ ДО РАННЬОЇ
ДІАГНОСТИКИ РАКУ ШКІРИ ТА МОЛОЧНОЇ ЗАЛОЗИ
26. *Колесник Я. В., Алиєва С. В.* 133
КЛІНІКО-ЕПІДЕМІОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ГЕПАТИТУ Е НА
СУЧАСНОМУ ЕТАПІ
27. *Кравець О. В., Єхалов В. В., Кріштафор Д. А., Пилипенко О. В.* 140
ТОЛЕРАНТНІСТЬ ДО НЕВИЗНАЧЕНОСТІ В ЗДОБУВАЧІВ
ОСВІТИ ЗА ФАХОМ «АНЕСТЕЗІОЛОГІЯ ТА ІНТЕНСИВНА
ТЕРАПІЯ»
28. *Кречківська Л. М., Гаврилов А. В.* 145
КРАСНУХА: ДИНАМІКА ЗАХВОРЮВАНОСТІ ТА РІВНЯ
ІМУНІЗАЦІЇ В УКРАЇНІ
29. *Кучеренко Б. Ю., Стромило А. В.* 148
НЕЙРОЗАПАЛЬНІ ПРОЦЕСИ В АСПЕКТІ ПАТОГЕНЕЗУ
ВІДДАЛЕНИХ НАСЛІДКІВ СТРУСУ ГОЛОВНОГО МОЗКУ
30. *Лимаренко Д. А., Кореновська А. І., Латогуз С. І.* 152
ЗАСТОСУВАННЯ ФІЗИЧНИХ ВПРАВ У ПРОГРАМІ
РЕАБІЛІТАЦІЇ ПАЦІЄНТІВ З ПТСР ПІСЛЯ УЧАСТІ У
БОЙОВИХ ДІЯХ
31. *Лисунець О. В., Ковальчук К. В., Загородній А. С.* 156
СУЧАСНІ ПІДХОДИ РАННЬОЇ ДІАГНОСТИКИ ТА
ПРОФІЛАКТИКИ АЛЕРГІЧНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ У ДІТЕЙ:
РОЛЬ МІКРОФЛОРИ КИШЕЧНИКА
32. *Мойсей А. А., Панчак О. В.* 158
ПСИХОСОМАТИКА ЗАХВОРЮВАНЬ ШКІРИ
33. *Назимок Є. В., Іванушко Я. Г., Левко Т. В.* 161
ЗАГРОЗА ЗАСТОСУВАННЯ ЗАСОБІВ МАСОВОГО УРАЖЕННЯ
ТА АЛГОРИТМ ДІЙ У НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЯХ
34. *Никитинська Є. Д.* 167
ВПЛИВ ВІКУ ПАЦІЄНТА НА ПРОЦЕС ЗАГОСННЯ
ПІСЛЯОПЕРАЦІЙНОЇ РАНИ ШКІРИ ОБЛИЧЧЯ
35. *Роговець Ю. Ю., Левченко Є. О., Мирошниченко Д. О.* 171
НОВІТНІ МАТЕРІАЛИ ДЛЯ ШОВНОГО ТА ЗШИВАЛЬНОГО
ХІРУРГІЧНОГО ОБЛАДНАННЯ
36. *Рушай А. К., Лисайчук Ю. С., Мартинчук О. О.* 174
КОМПЛЕКСНА СТИМУЛЯЦІЯ ОСТЕОГЕНЕЗУ У ХВОРИХ З
ПІСЛЯТРАВМАТИЧНИМИ АТРОФІЧНИМИ НЕЗРОЩЕННЯМИ
ВЕЛИКОГОМІЛКОВОЇ КІСТКИ

ЗАСТОСУВАННЯ ФІЗИЧНИХ ВПРАВ У ПРОГРАМІ РЕАБІЛІТАЦІЇ ПАЦІЄНТІВ З ПТСР ПІСЛЯ УЧАСТІ У БОЙОВИХ ДІЯХ

Лимаренко Дарина Андріївна

Кореновська Анна Ігорівна

студенти 4 курсу

Латогуз Сергій Іванович

к.мед.н., доцент кафедри спортивної,
фізичної та реабілітаційної медицини,

фізичної терапії, ерготерапії

Харківський Національний Медичний Університет

м. Харків

Вступ./Introduction. У сучасних умовах повномасштабної війни в Україні проблема психофізичного відновлення військовослужбовців та осіб, що постраждали від бойових дій набуває особливої актуальності. Одним із найпоширеніших психічних наслідків війни є посттравматичний стресовий розлад (ПТСР), який суттєво знижує якість життя, ускладнює соціальну адаптацію та впливає на функціональний стан організму загалом. Згідно з даними Всесвітньої організації охорони здоров'я, ПТСР розвивається у 20–30% осіб, які пережили воєнну травму чи інші екстремальні події. У контексті медичної та соціальної реінтеграції ветеранів надзвичайно важливою складовою стає фізична реабілітація. Питання застосування фізичних вправ у системі комплексної реабілітації осіб з ПТСР потребує подальшого вивчення та адаптації до українських реалій.

Ціль роботи./Aim. Дослідити та проаналізувати ефективність застосування фізичних вправ у програмі реабілітації пацієнтів з посттравматичним стресовим розладом, які постраждали від бойових дій, з метою покращення їх психоемоційного стану, зниження рівня тривожності та депресії, а також підвищення якості життя.

Матеріали та методи дослідження./Materials and methods. В ході дослідницької роботи було проаналізовано міжнародні наукові статті на платформі PubMed.

Результати та обговорення./Results and discussion. Посттравматичний стресовий розлад (ПТСР) – це сукупність фізичних і психіатричних симптомів, що виникають після військової або цивільної травми. Люди, які пережили посттравматичний стресовий розлад, часто стикаються з серйозними фізичними та функціональними порушеннями здоров'я, які з віком можуть посилюватися. Фізичні вправи можуть бути ефективним додатковим методом лікування ПТСР, а збільшення їх обсягу потенційно підсилює позитивні результати.

Було проведено 12-тижневе дослідження, що мало довести позитивний вплив фізичних вправ на лікування посттравматичного стресового розладу. В дослідженні взяли участь 81 учасник (середній вік 47,8 років) з діагнозом первинного ПТСР. Їх випадково розподілили на групу звичайного лікування або на групу фізичних вправ у поєднанні зі звичайним лікуванням. Програма вправ включала три 30-хвилинні силові тренування на тиждень та програму пішої активності з використанням крокоміра. Звичайне лікування передбачало психотерапію, медикаментозне лікування та групову терапію. Первинним результатом було зменшення симптомів ПТСР, оцінене за допомогою шкали PCL-C (Civilian Version). Вторинні результати включали симптоми депресії, антропометричні показники, рівень фізичної активності, рухливість, силу та якість сну. Були виявлені значущі міжгрупові відмінності за такими показниками: симптоми депресії, окружність талії, якість сну.

Також було досліджено вплив фізичних вправ на лікування ПТСР у літніх ветеранів (середній вік – 67,4 року). 54 особи були випадково розподілені на групу з підконтрольними фізичними вправами або на контрольну групу очікування зі звичайним доглядом також на 12 тижнів. Основними результатами були рівень фізичної активності та аеробна витривалість. Через 12 тижнів у групі вправ спостерігався значний ефект рівня фізичної активності у порівнянні з контрольною групою. Участь у програмі підконтрольних фізичних вправ покращила аеробну витривалість, фізичну працездатність та клінічні показники здоров'я.

На даний час, дуже популяризованим різновидом фізичної активності є

йога. Вона також є доволі дієвим способом лікування осіб з ПТСР. Результати дослідження засвідчили, що було зафіксовано значуще покращення в аспекті усвідомленості «неосудження внутрішнього досвіду», після курсу занять йогою. Ця навичка дуже важлива для людей з ПТСР, оскільки допомагає зменшити емоційну реактивність і полегшити саморегуляцію.

Висновки./Conclusions. Результати свідчать, що фізична активність може бути корисним доповненням до стандартного лікування для покращення здоров'я людей із ПТСР. Останні дослідження демонструють, що фізичні вправи – зокрема, аеробні тренування, йога, дихальні практики та функціональні рухові програми – можуть позитивно впливати на емоційний стан, зменшувати рівень тривоги, покращувати сон, нормалізувати вегетативні функції у пацієнтів. Також фізичні вправи є бюджетним, доступним для всіх верств населення додатковим способом допомоги людям з посттравматичним стресовим розладом. Тому адаптований досвід іноземних колег допоможе багатьом ветеранам війни та людям, що постраждали від бойових дій швидше та якісніше відновити психічне здоров'я.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. <https://www.who.int/>
2. Björkman, F., & Ekblom, Ö. (2022). Physical Exercise as Treatment for PTSD: A Systematic Review and Meta-Analysis. *Military medicine*, 187(9-10), e1103–e1113. <https://doi.org/10.1093/milmed/usab497>
3. Rosenbaum, S., Vancampfort, D., Steel, Z., Newby, J., Ward, P. B., & Stubbs, B. (2015). Physical activity in the treatment of Post-traumatic stress disorder: A systematic review and meta-analysis. *Psychiatry research*, 230(2), 130–136. <https://doi.org/10.1016/j.psychres.2015.10.017>
4. Rosenbaum, S., Sherrington, C., & Tiedemann, A. (2015). Exercise augmentation compared with usual care for post-traumatic stress disorder: a randomized controlled trial. *Acta psychiatrica Scandinavica*, 131(5), 350–359. <https://doi.org/10.1111/acps.12371>

5. Hall, K. S., Morey, M. C., Beckham, J. C., Bosworth, H. B., Sloane, R., Pieper, C. F., & Pebole, M. M. (2020). Warrior Wellness: A Randomized Controlled Pilot Trial of the Effects of Exercise on Physical Function and Clinical Health Risk Factors in Older Military Veterans With PTSD. *The journals of gerontology. Series A, Biological sciences and medical sciences*, 75(11), 2130–2138. <https://doi.org/10.1093/gerona/glz255>

6. Bollaert, R. E., Bennett, M. M., Davis, K. E., Hillard, C. J., Whittle, J., Franco, Z., Broadwell, S., & Fitzgerald, J. (2024). Yoga for Veterans with PTSD: Intervention Feasibility, Changes in PTSD Symptom Severity, and Psychological and Physiological Health-Related Fitness Outcomes. *International journal of yoga therapy*, 34(2024), Article 9. <https://doi.org/10.17761/2024-D-23-00082>